

Afstumpet sandmusling

Latinsk navn: *Mya truncata*

Engelsk navn: Blunt gaper

Klasse: Bløddyr

Orden: Sandmuslinger

Familie: Sandmusling



Afstumpet sandmusling er almindelig og findes ved de fleste danske kyster bortset fra ved den vestlige Østersø. Muslingen lever nedgravet i havbunden på op til 70 meters dybde. Muslingerne gyder æg og sæd frit i vandet, hvorved æggene befrugtes. Larverne er fritsvømmende, men de omdanner sig senere til muslinger og graver sig ned.

Kendetegn

De levende muslinger har brunlige eller grønne skaller, men skallerne fra døde muslinger er hvide eller sandfarvede. Skallen har en en lige afskåret bagende med en stor åbning, som det dobbelte ånderør stikker ud af.

Føde

Sandmuslingen suger vand og småpartikler ind gennem det ene ånderør og filtrerer plankton fra vandet, inden vandet pustes ud af det andet ånderør.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav
Længde: Op til 7 cm
Gyder om vinteren

Vidste du det?

Når sandmuslingen er gravet ned i havbunden, kan man kun se dens kraftige ånderør. Ånderøret er hydraulisk, hvilket vil sige, at det kan skydes ret hurtigt op og ned gennem sandet vha. væsketryk. Sandmuslingen har nogle små, lysfølsomme celler i ånderørene, der fortæller, om der er fjender i nærheden.

Almindelig boremusling

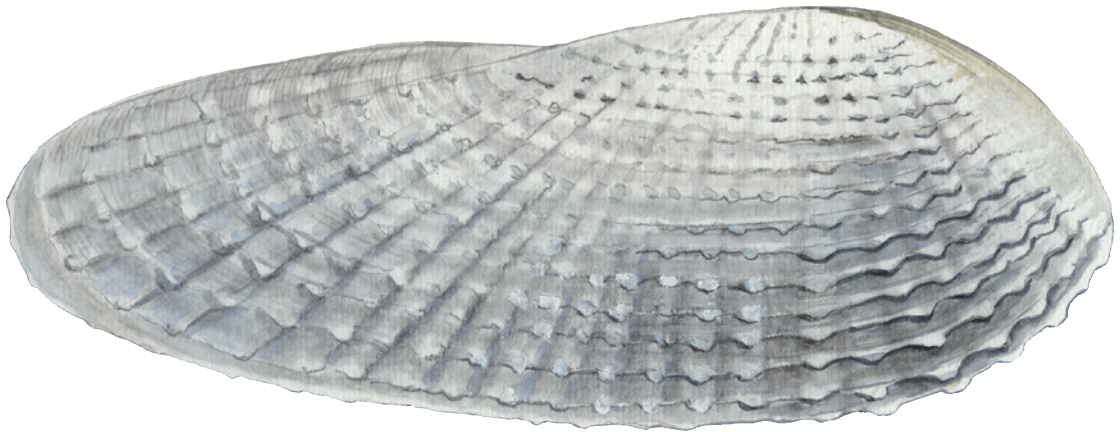
Latinsk navn: *Barnea candida*

Engelsk navn: White piddock

Klasse: Bløddyr

Orden: Sandmuslinger

Familie: Boremuslinger



Almindelig boremusling er meget udbredt i de danske farvande, hvor muslingen lever på lavt vand. Den borer en gang i hårdt ler, kridt, kalk, tørv eller træ. Boremuslingerne gyder æg og sæd frit i vandet. Larverne er fritsvømmende, inden de forvandler sig til små boremuslinger.

Kendetegn

Boremuslingens skal er aflang og hvid eller beige med ribber. Den har en ombukket kant foran bukkelen samt et relativt lille hængsel. Skallens forende er riflet eller tornet. Derudover har muslingen et sammenvokset dobbelt ånderør. Røret er det eneste, der stikker ud fra muslingens boregang.

Føde

Boremuslingen lever af plankton, som suges ind gennem det ene ånderør, filtreres og ledes ud igen gennem det andet ånderør.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav
Længde: Op til 6 cm

Vidste du det?

Almindelig boremusling borer sine gange ved at bevæge skallerne i forhold til hinanden vha. skallens riflede forende. Boremuslingerne vokser, mens de borer, og de kan derfor ikke komme ud af hullet igen. Boremuslingen bliver altså i det samme hul hele livet.

Almindelig hjertemusling

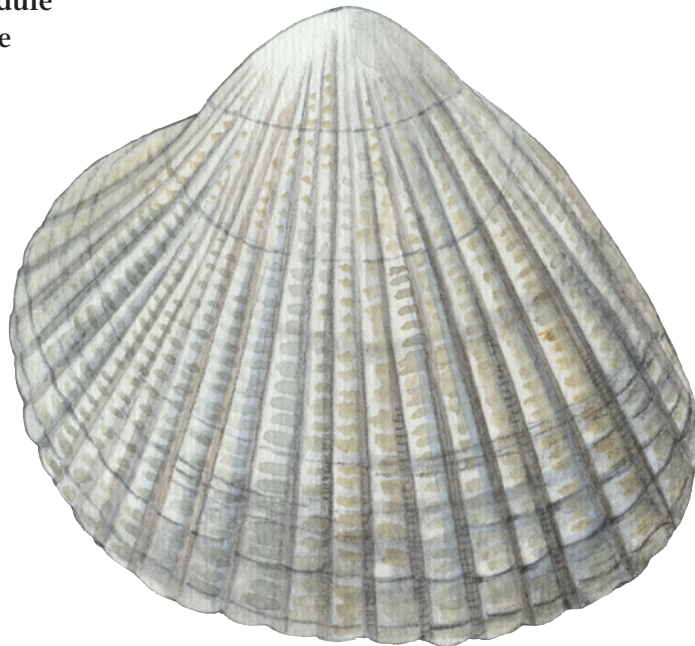
Latinsk navn: *Cerastoderma edule*

Engelsk navn: Common cockie

Klasse: Bløddyr

Orden: Chamida

Familie: Hjertemuslinger



Almindelig hjertemusling er meget udbredt i den danske farvande indtil den vestlige del af Østersøen. Muslingen lever på lavt vand ned til 2 meters dybde, hvor den graver sig 1-2 cm ned i sandbunden. Man finder ofte skaller fra hjertemuslingen i opskyllet på stranden. Æg og sæd gydes frit i vandet og larverne er fritsvømmende.

Kendetegn

Muslingens skaller er ovale eller runde og kalkhvide med ribber og tværlisters. Skallerne lukker helt tæt og er hjerteformede i profil. Muslingen har korte ånderør. Almindelig hjertemusling er som regel nedgravet, men den kan dog også bevæge sig på havbunden vha. af sin muskelfod.

Føde

Hjertemuslingen filtrerer plankton fra vandet, som pumpes ind og ud gennem ånderørene.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav

Længde: Op til 5 cm

Æg: ?

Gyder: Forår

Max levealder: 2-3 år

Vidste du det?

Almindelig hjertemusling er godt beskyttet af sine skaller. Muslingerne er dog et ret vigtigt fødeemne for vadefugle, der kan fange dem og smadre skallerne med deres lange, stærke næb. Boresnegle kan også bore hul i muslingens skaller og udsuge den.

Almindelig kammusling

Latinsk navn: *Aequipecten opercularis*

Engelsk navn: Queens scallop

Klasse: Bløddyr

Orden: Filibranchiata

Familie: Kammuslinger



Almindelig kammusling er ret almindelig i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat og den nordlige del af Øresund. Muslingen lever normalt på mere end 15 meters dybde på mudder- eller sandbund.

Kendetegn

Skallen er rund og har ca. 20 bølgede ribber. Den holdes sammen med en stærk lukkemuskel. Skallens farve varierer mellem grågul, rødlig, violet eller mørkebrun. Selve muslingen har desuden nogle meget lysfølsomme øjne på kapperanden helt ude ved kanten af skallen.

Føde

Kammuslingen ligger med let åbne skaller på bunden og suger vand ind. Vandet filtreres så for alger og plankton ved hjælp af gællerne, hvorefter vandet presses ud igen.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav
Bredde: Op til 8 cm
Kammuslingen er hermafrodit
Lægger æg i januar-juni

Vidste du det?

Almindelig kammusling graver sig ikke ned i bunden, men den lever oven på bunden og er ret bevægelig. Kammuslingen svømmer ved først at suge vand ind i skallen og bløddelene. Derefter lukker muslingen hurtigt skallerne og presser vandet ud. Når den svømmer, sker det i små hop.

Almindelig knivmusling

Latinsk navn: *Ensis ensis*

Engelsk navn: **Razor shell**

Klasse: **Bløddyr**

Orden: **Veneroida**

Familie: **Små knivmuslinger**



Almindelig knivmusling er almindelig og ret talrig i Nordsøen, Kattegat og det nordlige Bælthav. Muslingen lever på 5-30 meters dybde på hård sandbund, hvor den graver sig ned, så den står lodret i dybe huller. Almindelig knivmusling er ret almindelig i opskyl på stranden, dog ikke så almindelig som amerikansk knivmusling.

Kendetegn

Knivmuslinger har lange, smalle skaller, der er let buede. Hængslet, der holder de to skaller sammen, sidder i forenden af muslingen. Skallerne er grønlig, brune eller hvide. Når knivmuslingen er gravet ned, kan man kun se bagenden og ånderørene.

Føde

Muslingen lever af alger og planteplankton, som den filterer fra vandet.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav
Længde: Op til ca. 13-15 cm
Muslingen er særkønnet
Æg og sæd gydes frit i vandet
Max levealder: 6-7 år

Vidste du det?

Ånderørene hos almindelig knivmusling er lysfølsomme, og hvis der falder en skygge på muslingen, graver den sig hurtigt dybere ned i sandbunden. På den måde beskytter muslingen sig mod fjender. Knivmuslingen bruger sin fod til at grave sig ned i bundlaget.

Almindelig sandmusling

Latinsk navn: *Mya arenaria*

Engelsk navn: Sand gaper

Klasse: Bløddyr

Orden: Sandmuslinger

Familie: Sandmusling



Almindelig sandmusling er meget almindelig ved alle danske kyster og langt ind i Østersøen. Muslingen er gravet ca. 15-30 cm ned i sand- eller mudderbunden, og den lever på lavt vand ud til ca. 60 meters dybde. Skallerne fra almindelig sandmusling kan ofte ses i opskyllet på kysterne. Arten siges at være kommet til Danmark og Europa fra Nordamerika med vikingerne.

Kendetegn

Muslingens skal er oval, ru og hvid med koncentriske riller. Den venstre skal er mindre end den højre og den har en tydelig båndplade ved hængslet. Skallerne lukker ikke helt tæt. Der er en åbning i bagenden, hvor det lange, dobbelte ånderør stikker ud.

Føde

Sandmuslingen lever af planteplankton, som den filtrerer fra vandet vha. gællerne. Den trækker vand og plankton ind gennem den ene halvdel af ånderøret, og puster det ud gennem den anden halvdel.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav

Længde: Op til 14 cm

Sandmuslinger er hermafroditter

Æg: Op til ca. 3 millioner

Max levealder: 10-12 år

Vidste du det?

Almindelig sandmuslings larve er fritsvømmende i starten, men sætter sig senere fast til sandkorn på havbunden og udvikler sig til små muslinger, der graver sig ned i bunden. Når muslingerne bliver større, kan de ikke grave sig ned, og de voksne sandmuslinger bliver derfor i samme hul hele livet.

Amerikansk boremusling

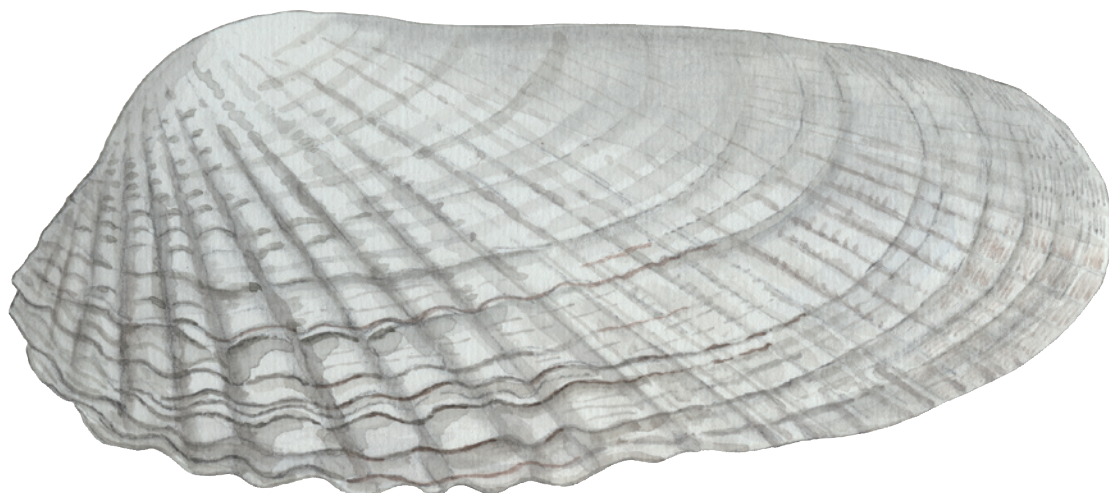
Latinsk navn: *Petricola pholadiformis*

Engelsk navn: American piddock

Klasse: Bløddyr

Orden: Sandmuslinger

Familie: Amerikanske boremuslinger



Amerikansk boremusling lever overalt fra Nordsøen indtil den vestlige Østersø på hård bund. Boremuslinger graver gange i havbunden, hvor de lever hele deres liv. Muslingerne gyder deres æg og sæd frit i vandet og har fritsvømmende larver. De bliver først til boremuslinger efter 1-2 uger.

Kendetegn

Skallen er aflang oval og hvid eller beige. Den har grove ribber og en ombukket kant foran bukkelen. Muslingen borer ved at bevæge skallerne i forhold til hinanden og vha. den riflede skalkant. Det eneste man kan se af muslingen, er det dobbelte ånderør, der stikker ud af boregangen.

Føde

Muslingen lever af planteplankton, som filtreres fra vandet vha. gællerne. Vandet suges ind og ledes ud af hver sit ånderør.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav
Længde: Op til 6 cm
Æg: 3-3,5 millioner
Gyder: Juli-august
Max levealder: Ca. 6-10 år

Vidste du det?

Den amerikanske boremusling kommer oprindeligt fra Nordamerikas østkyst, og den blev indført til Danmark og resten af Europa med østers. I dag er den amerikanske boremusling en af de mest almindelige boremuslinger i landet - sammen med almindelig boremusling.

Blåmusling

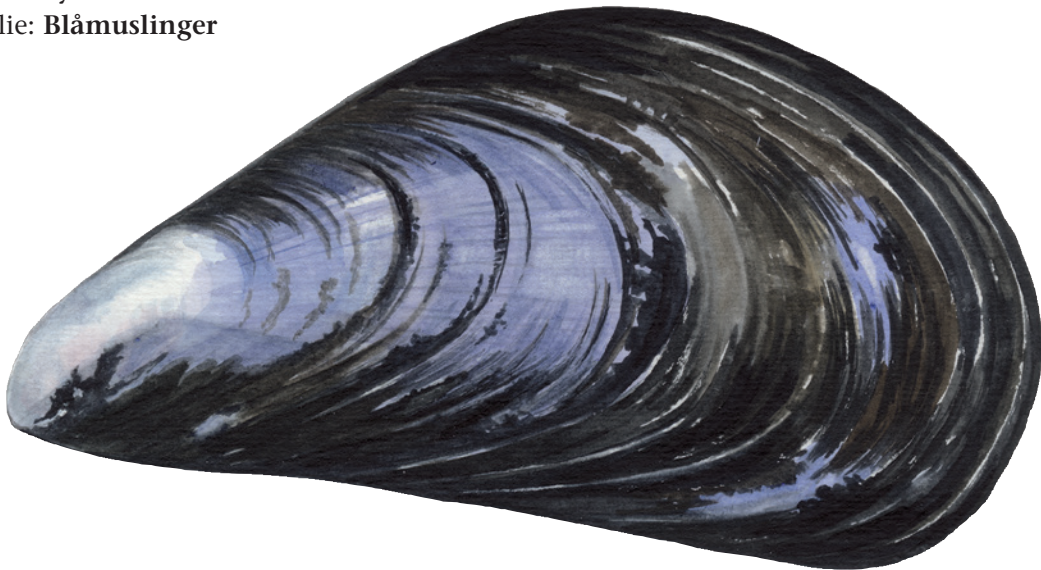
Latinsk navn: *Mytilus edulis*

Engelsk navn: Blue mussel

Klasse: Bløddyr

Orden: Mytiloida

Familie: Blåmuslinger



Blåmuslingen er den mest almindelige musling i Danmark. Den findes overalt i de danske farvande og fjorde og som opskyl på kyster og strande. Muslingen lever på lavt vand ud til ca. 40-50 meters dybde, hvor den er fasthæftet til underlaget. Blåmuslinger danner ofte meget store muslingebanker.

Kendetegn

Blåmuslingers skal er blåsort og oval med tilspidset forende og afrundet bagende. Skallerne har også koncentriske striber og kan desuden være beklædt af rurer. Indvendigt er skallerne beklædt med perlemor.

Føde

Blåmuslinger lever af at filtrere plankton fra vand, som suges ind med deres ånderør.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav
Længde: Op til 10 cm
Gyder: Forår-forsommer
Æg: 5-10 millioner
Æg og sæd gydes frit i vandet
Max levealder: Ca. 15 år

Vidste du det?

Blåmuslinger hæfter sig til sten, pæle og andre blåmuslinger med nogle hæftetråde, der kaldes byssustråde. Byssustråde er hornagtige tråde, der udskilles fra en byssuskirtel ved muslingens tungeformede og brunlige fod.

Hestemusling

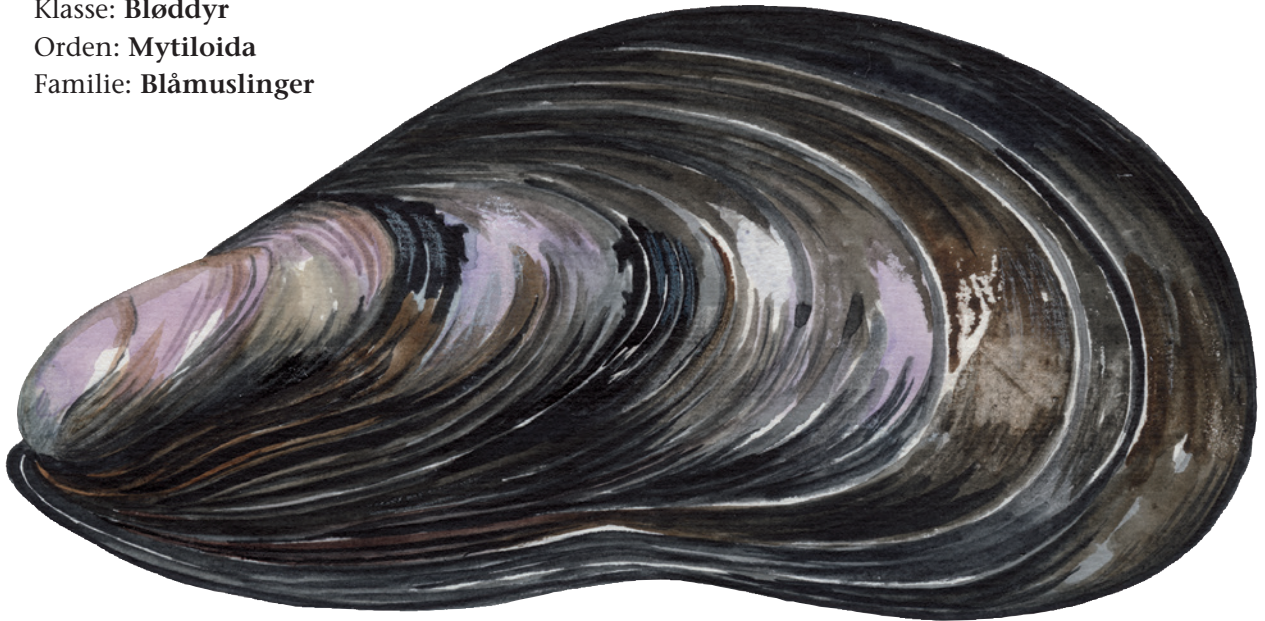
Latinsk navn: *Modiolus modiolus*

Engelsk navn: Horse mussel

Klasse: Bløddyr

Orden: Mytiloida

Familie: Blåmuslinger



Hestemuslingen er almindelig i Danmark, hvor den findes i Nordsøen, Limfjorden og Kattegat indtil Øresund og det nordlige Bæltehav. Muslingen lever på ned til ca. 40 meters dybde fasthæftet til sten eller til andre muslinger med byssustråde. Hestemuslinger danner ofte store banker på stenrev og stenet bund.

Kendetegn

Skallerne er dækket af et mørkebrunt eller sort yderlag og koncentriske striber. Hvis yderlaget er slidt af, er skallen rødviolet. Muslingen er oval med en afrundet bagende og en tilspidset forende med bukkelen øverst oppe på siden.

Føde

Hestemuslinger filtrerer ligesom andre muslinger plankton og andre mikroskopiske partikler fra vandet. På den måde er muslingerne med til at rense havvandet.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav
Længde: Op til 20 cm
Æg: Over 20 millioner
Hestemuslingen er særkønnet
Æg og sæd gydes frit i vandet
Kønsmoden: Efter 5-6 år
Max levealder: Over 20 år

Vidste du det?

Hestemuslingen er Danmarks største havmusling. Den kan blive rigtig gammel - helt op til 36 år. Derfor er muslingens skaller ofte tilgroet med rurer (se dyr), kalkrørsorme og tangplanter.

Østers

Latinsk navn: *Ostrea edulis*
Engelsk navn: Slipper limpet
Klasse: Bløddyr
Orden: Pteroida
Familie: Østers



Østers findes især i Limfjorden, men de forekommer også i Nordsøen, i Vadehavet og i Kattegat. Østers er dog ret sjældne, og der findes kun små bestande her i landet. Til gengæld kan man finde mange opskyllede skaller på stranden og kysten. Mange af disse skaller stammer dog fra Stenalderen. Østers lever fasthæftet til bunden eller til andre østers på lavt vand.

Kendetegn

Østersens skaller er kraftige og afrundede med en grov, ujævn og koncentrisk overfladestruktur. Skallerne er gråbrune. Den nederste skal er hvælvet, mens den øverste er flad og fungerer som låg. Østers har kun én lukkemuskel, men den er til gengæld er meget stærk.

Føde

Østers lever af at filtrere vandet for plankton.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav
Længde: op til 15 cm
Æg: op til 1 million

Vidste du det?

Østersen bliver første gang kønsmoden som han. Senere bliver den hun og begynder at producere æg. Derefter bliver den han igen og gyder sin sæd frit i vandet. Derefter bliver den atter hun, og æggene befrugtes og klækkes inde i hunnen. Sådan skifter det hele hele livet. En østers kan blive op til 30 år gammel.

Stillehavsosters

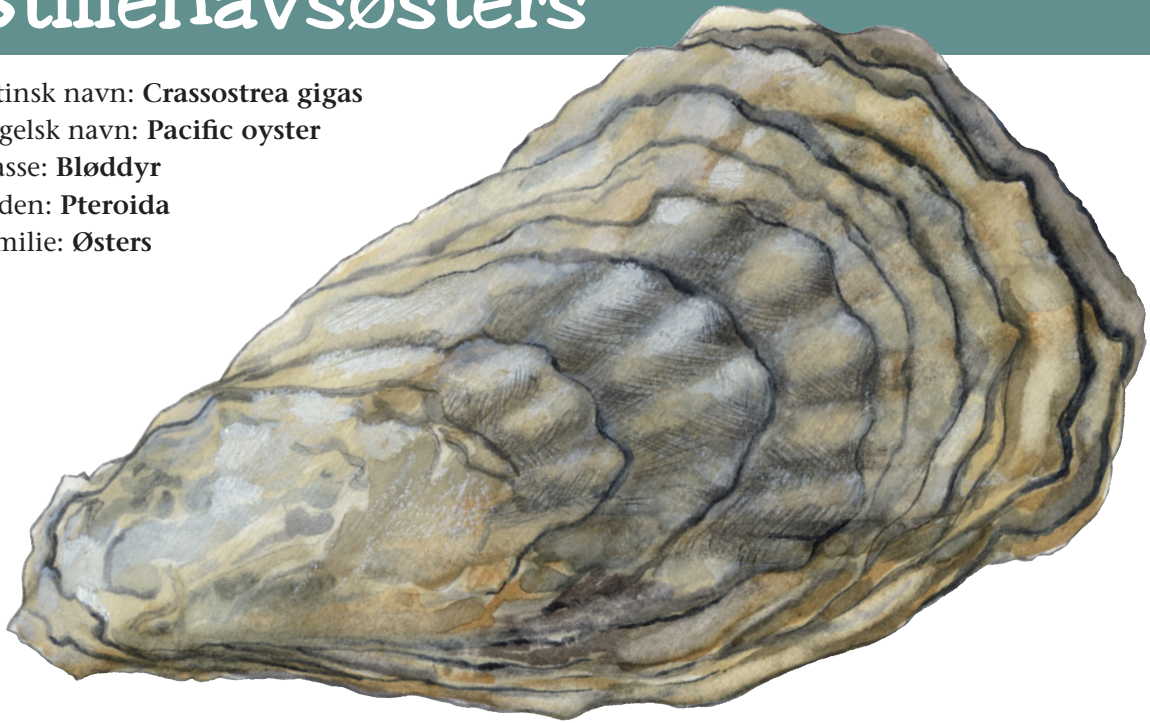
Latinsk navn: *Crassostrea gigas*

Engelsk navn: *Pacific oyster*

Klasse: Bløddyr

Orden: Pteroida

Familie: Østers



Stillehavsosters er almindelige i Vadehavet, Limfjorden, Isefjorden og i Horsens Fjord. Normalt lever østersen på lavt vand ned til 20 meters dybde, hvor den danner rev, ved at flere østers sætter sig fast ovenpå hinanden. Stillehavsosters kan også sætte sig fast på andre muslinger eller direkte på bunden.

Kendetegn

Stillehavsostersen kan kendes fra den europæiske østers på, at skallerne er mere aflange. Stillehavsosters har desuden kraftige, brune skaller, der varierer fra jævne til mere knoldede afhængigt af underlaget. På indersiden af skallerne har muslingen desuden et mørkt lukkemuskel-mærke. Overskallen er mindre end underskallen.

Føde

Østersen bruger sine gæller som en si og filtrerer planteplankton og andre mikroskopiske organismer fra vandet.

Fakta

Levesteder: Kyst og hav

Længde: op til 20 cm

Stillehavsostersen er hermafrodit

Æg og sæd gydes frit i vandet

Gyder: sensommer (hvis vandtemperaturen er over 20 grader)

Max levealder: Op til 30 år

Vidste du det?

Stillehavsostersen er indslæbt til Danmark fra Stillehavet ved Japan og Sydøstasien. Den er en såkaldt invasiv art. Stillehavsosters er uønsket i Danmark, hvilket skyldes, at østersen udkonkurrerer andre arter som fx blåmuslingen. Dette er uheldigt, da blåmuslingen er et vigtigt fødeemne for mange vadefugle.